

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.2.42.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2586 Pani Posłanki Anny Schmidt, w sprawie wysokiego bezrobocia w woj. Podkarpackim, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmuje szereg działań mających na celu zmniejszenie bezrobocia w Polsce. Jednym z kluczowych obszarów jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych poprzez różnorodne formy wsparcia oferowane w urzędach pracy.

Na mocy przepisów ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia¹ osoby bezrobotne mogą skorzystać ze wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej oferowanego przez powiatowe urzędy pracy, obejmującego m.in.:

- pomoc w znalezieniu pracy, przede wszystkim przez pośrednictwo pracy oraz poradnictwo zawodowe;
- pomoc w rozwoju zawodowym przez oferowane szkolenia, sfinansowanie studiów podyplomowych, bon na kształcenie ustawiczne;
- pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego poprzez oferowane staże;
- pomoc w podjęciu zatrudnienia subsydiowanego u pracodawcy przez skierowanie do pracy na refundowane stanowiska pracy;
- pomoc w podjęciu pracy w ramach bonu na zasiedlenie;
- skierowanie do udziału w programie specjalnym w przypadku, gdy istnieje konieczność zastosowania pozaustawowych form wsparcia;
- pomoc finansową w podjęciu działalności gospodarczej, pozwalającą również na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa niezbędnego dla osoby zakładającej własną firmę.

Wsparcie realizowane jest na bieżąco przez powiatowe urzędy pracy i finansowane ze środków Funduszu Pracy. W okresie styczeń-czerwiec 2025 w aktywnych formach wsparcia rozpoczęło udział 123,5 tys. bezrobotnych, w tym 9,8 tys. w woj. podkarpackim.

Szczególną grupę wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy stanowią długotrwale bezrobotni, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej. Osoby te - z uwagi na wielowymiarowość i specyfikę problemów, z którymi się borykają - wymagają kompleksowego wsparcia w procesie powrotu na rynek pracy. W końcu czerwca br. w woj. podkarpackim odsetek długotrwale bezrobotnych wśród wszystkich bezrobotnych wyniósł 55,8% i był najwyższy w kraju.

W związku z tym w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podjęto działania mające na celu wsparcie i integrację osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy poprzez wypracowanie i wdrażanie aktywnych polityk zatrudnienia, w szczególności poprzez

¹Dz. U. z 2025 r. poz. 620;

wprowadzenie zindywidualizowanego podejścia i skoordynowanego świadczenia usług. Zgodnie z przepisami ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia m.in. długotrwale bezrobotni mają pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w dostępnych formach pomocy.

Wprowadzono też możliwość zawierania porozumienia o współpracy pomiędzy urzędem pracy a instytucjami opieki społecznej, co pozwoli na zaplanowanie i realizację działań kierowanych do ich wspólnego klienta. Porozumienie zawierać ma zasady współpracy oraz tryb obowiązkowej wymiany informacji o udzielonej pomocy i jej efektach oraz planowanych wobec osoby długotrwale bezrobotnej działaniach, wraz z danymi osobowymi tej osoby.

Ponadto, powiatowy urząd pracy może skierować osobę długotrwale bezrobotną do centrum integracji społecznej celem realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego z powiadomieniem o skierowaniu do właściwego ośrodka pomocy społecznej.

Do przepisów ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadzono również możliwość zlecenia przez starostę działań w zakresie reintegracji społecznej. Jej celem jest odbudowanie, kształcenie i podtrzymywanie w uczestnikach umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy czy zamieszkania. W ramach działań na rzecz reintegracji społecznej uczestnicy będą m.in. wzmacniali kompetencje osobiste i społeczne, doskonalili naukę planowania życia i osiągania własnych dochodów poprzez uzyskanie zatrudnienia bądź założenie działalności gospodarczej. Realizację działań starosta zlecać będzie instytucjom tworzącym centra lub kluby integracji społecznej lub podmiotom ekonomii społecznej, o których mowa w ustawie o ekonomii społecznej, prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Działania będą realizowane przede wszystkim w formie indywidualnych lub grupowych porad specjalistycznych, w tym spotkań z psychologiem, warsztatów motywacyjnych, grup terapeutycznych lub grup wsparcia.

Natomiast w związku z realizacją działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób młodych do 30 roku życia, w Ministerstwie podjęto inicjatywy mające na celu ułatwienie przedstawicielom tej grupy wejście na rynek pracy.

Osoby młode, po rejestracji w urzędzie są intensywnie aktywizowane. W okresie styczeń-czerwiec br. w całym kraju udział w aktywnych programach rynku pracy rozpoczęło 49,7 tys. bezrobotnych do 30 roku życia, w tym ok. 4 tys. w woj. podkarpackim. Zarówno w kraju, jak i w województwie podkarpackim młodzi stanowili ponad 40% wszystkich zaktywizowanych bezrobotnych. To niemal dwa razy tyle ile wynosił ich udział wśród zarejestrowanych bezrobotnych.

Osoby do 30 roku życia, obok kilku innych grup, mają pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w różnorodnych formach wsparcia oferowanych przez urzędy pracy. Każda taka osoba objęta jest też stałą opieką doradcy zawodowego, który przygotowuje Indywidualny Plan Działania (IPD) oraz utrzymuje z nią regularny kontakt, aby skutecznie wspierać ją w wejściu lub powrocie na rynek pracy.

W okresie do czterech miesięcy od jej rejestracji jako bezrobotnej lub poszukującej pracy, urząd pracy powinien przedstawić młodej osobie propozycję zatrudnienia, stażu, szkolenia lub innej formy pomocy, zgodnie z IPD. Ponadto, osoby młode mają możliwość skorzystania z poradnictwa zawodowego, które obejmuje pomoc w rozwiązywaniu problemów zawodowych, wyborze ścieżki kariery, zmianie kwalifikacji, uzyskaniu informacji zawodowej oraz określeniu predyspozycji zawodowych.

Dla zwiększenia efektywności wsparcia w urzędach pracy mogą być tworzone specjalne punkty dedykowane osobom młodym, oferujące zintegrowane usługi w ramach tzw. modelu „one stop shop”. W ich zakres wchodzi także porady dotyczące edukacji, zdrowia, pomocy społecznej, prawnej oraz usług mieszkaniowych.

Przed przystąpieniem do konkretnej formy wsparcia przeprowadzane są ocena kompetencji cyfrowych jej beneficjenta i - w razie potrzeby - ich uzupełnienie, co pozwala lepiej przygotować osobę młodą do wymagań współczesnego rynku pracy.

Obowiązujące przepisy umożliwiają również realizację rządowych programów ukierunkowanych na wsparcie zatrudnienia osób młodych. W tym celu przewidziano też system zachęt dla pracodawców, takich jak dofinansowanie utworzenia stanowiska pracy zdalnej oraz wyższe wynagrodzenie dla agencji zatrudnienia za aktywizację osób młodych.

Ponadto, z Funduszu Pracy lub środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej finansowane są pożyczki dla studentów ostatniego roku studiów, którzy nie są zatrudnieni ani nie wykonują innej pracy zarobkowej, przeznaczone na wsparcie w podjęciu działalności gospodarczej.

Ważnym udogodnieniem dla pracodawców jest zwolnienie z obowiązkowych składek na Fundusz Pracy przez okres 12 miesięcy za każdego zatrudnionego przez nich bezrobotnego do 30 roku życia, skierowanego przez powiatowy urząd pracy.

Powyższe instrumenty stanowią narzędzia wspierające zatrudnienie młodych osób i pozwalają na efektywną współpracę między urzędami pracy a pracodawcami.

Na finansowanie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym także osób młodych oraz długotrwale bezrobotnych, samorzady powiatów dysponują w roku 2025 środkami Funduszu Pracy w wysokości 3 104,3 mln zł, w ramach przyznaných limitów na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Limit ustalony do dyspozycji woj. podkarpackiego to 231,8 mln zł.

Środki przyznawane są na cały rok i trafiają na konta powiatowych urzędów pracy w transzach miesięcznych. Finansowane są z nich wszystkie formy aktywizacji określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy², których realizacja rozpoczęła się przed 1 czerwca br., a od 1 czerwca formy pomocy określone w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia³, która weszła w życie 1 czerwca br. i uchyliła ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Mowa tu m.in. o szkoleniach, stażach, pracach interwencyjnych, robotach publicznych, czy dofinansowaniu rozpoczęcia działalności gospodarczej dla wszystkich grup bezrobotnych. Wyboru realizowanych form, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla samorządu powiatu na finansowanie programów na rzecz aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy dokonuje starosta, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy.

Jeśli przyznany limit okazałby się niewystarczający, samorzady powiatów mogą ubiegać się o dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy, będące w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy. Katalog programów, które mogą być finansowane w roku 2025 z rezerwy Funduszu Pracy przedstawiono w dokumencie „Zasady ubiegania się o środki rezerwy

²Dz. U. z 2025 r. poz. 214;

³Dz. U. poz. 620.

Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2025 roku”, opublikowanym 26 marca br. w Intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia.

28 marca br. ogłoszono nabór wniosków na środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w roku 2025. Nabór trwał do 15 kwietnia br. Urzędy pracy województwa podkarpackiego wnioskowały i otrzymały dodatkowe środki z Funduszu Pracy.

Według stanu na 16 lipca br. środki rezerwy Funduszu Pracy na programy aktywizacji zawodowej w woj. podkarpackim, w ramach naboru i poza naborem, rozdysponowano w łącznej wysokości 18,2 mln zł. Podział kwoty na poszczególne programy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Program aktywizacji zawodowej	Kwota przyznanego limitu z Rezerwy FP w
1	zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi	3 218 000,00
2	bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem	100 000,00
3	bezrobotnych z niepełnosprawnościami oraz opiekunów osób z niepełnosprawnościami	50 000,00
4	bezrobotnych zamieszkujących na wsi	3 750 000,00
5	bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia	7 336 540,00
6	bezrobotnych i poszukujących pracy 50+	300 000,00
7	długotrwale bezrobotnych	1 050 000,00
8	bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości) lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	200 000,00
9	bezrobotnych do 30 roku życia	1 350 000,00
10	wspierających tworzenie miejsc pracy w spółdzielniach socjalnych i przedsiębiorstwach społecznych	200 000,00
11	na realizację programu rozwoju przedsiębiorczości, wynikającej z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy	600 000,00

Trzeba podkreślić, że mimo możliwości ubiegania się o środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych, w roku 2025 do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie wpłynął żaden wniosek z województwa podkarpackiego na realizację programu aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych kobiet, co jak wskazano w piśmie stanowi poważny problem w kontekście rozwoju społeczno-gospodarczego regionu oraz podnoszenia jakości życia jego mieszkańców.

Wspieranie rozwoju gospodarczego kraju, m.in. poprzez przyciąganie nowych inwestycji, należy do priorytetowych działań rządu. Minister Finansów i Gospodarki, jako odpowiedzialny za sprawy gospodarcze, prowadzi liczne działania, których celem jest wspieranie inwestycji na terenie całej Polski, w tym w województwie podkarpackim. Stale rozwijane są instrumenty wsparcia inwestycji tj. Polska Strefa Inwestycji (PSI) czy Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030.

Wskazane formy wsparcia dla przedsiębiorców mają na celu przyciąganie nowych inwestycji oraz stymulację dynamicznego rozwoju gospodarczego kraju na całym jego obszarze.

PSI to instrument wprowadzony w 2018 r. ustawą o wspieraniu nowych inwestycji⁴, który zastąpił wsparcie przedsiębiorców funkcjonujące dotychczas w ramach ustawy o Specjalnych Strefach Ekonomicznych⁵. PSI jest obecnie podstawowym narzędziem wspierania inwestycji dostępnym w Polsce, z którego mogą skorzystać wszyscy przedsiębiorcy. Wsparcie w postaci ulgi od podatku dochodowego można uzyskać na terenie całej Polski. Warunkiem jest spełnienie kryteriów jakościowych i ilościowych, czyli minimalnych nakładów, jakie musi ponieść przedsiębiorca. Ich wysokość jest uzależniona od stopy bezrobocia w powiecie, w którym ma być realizowana inwestycja (im wyższa stopa, tym niższe nakłady).

Informuję również, że działające od 1994 r. specjalne strefy ekonomiczne - zgodnie z czternastoma rozporządzeniami Rady Ministrów, wydanymi, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych⁶ - przestaną działać 31 grudnia 2026 r. Od czerwca 2019 r., w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu nowych inwestycji, nie jest możliwe ani zwiększenie, ani zmniejszenie obszaru stref. Nie ma też możliwości zniesienia strefy. Jednocześnie warto podkreślić, że ulga podatkowa na nową inwestycję jest dostępna na terenie całego kraju (cała Polska jest de facto jedną specjalną strefą ekonomiczną).

Jednym z efektów podejmowanych przez Ministra Finansów i Gospodarki działań jest przyjęta przez Radę Ministrów 13 czerwca br. nowelizacja rozporządzenia w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji⁷. Rozporządzenie reguluje zasady przyznawania pomocy publicznej w ramach PSI. Nowelizacja ma na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej wschodnich obszarów Polski oraz wsparcie inwestycji związanych z obronnością. Rozporządzenie weszło w życie 11 lipca br. Inwestorzy wybierający powiaty i miasta przy granicy z Białorusią, Ukrainą i Rosją mogą liczyć na bardziej korzystne warunki wsparcia w ramach PSI. Przedsiębiorców, którzy będą inwestować na tych terenach, obejmą niższe progi inwestycyjne. Nowe minimalne nakłady wynoszą:

- 10 mln zł dla dużych przedsiębiorstw;
- 1 mln zł dla średnich przedsiębiorstw;
- 0,5 mln zł dla małych przedsiębiorstw;
- 0,2 mln zł dla mikro przedsiębiorstw.

Nowe regulacje zwiększają również atrakcyjność inwestycyjną województwa podkarpackiego. Interwencja legislacyjna dotyczy powiatów: augustowskiego, bartoszyckiego, bialskiego, białostockiego, bieszczadzkiego, braniewskiego, chełmskiego, gołdapskiego, hajnowskiego, hrubieszowskiego, jarosławskiego, kętrzyńskiego, lubaczowskiego, przemyskiego, sejneńskiego, siemiatyckiego, sokólskiego, suwalskiego, tomaszowskiego, węgorzewskiego, włodawskiego lub miasta Suwałki.

Nowelizacja wprowadziła również możliwość korzystania z ulgi podatkowej na nową inwestycję dla projektów inwestycyjnych związanych z obronnością, które były dotychczas

⁴ (Dz. U. z 2025 r. poz. 469);

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1604;

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1604;

⁷ Dz. U. z 2025 r. poz. 108 z późn. zm.

wykluczone z możliwości ubiegania się o wsparcie. Nowe możliwości wsparcia przyczynią się do wzrostu gospodarczego kraju oraz zwiększania jego bezpieczeństwa.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/